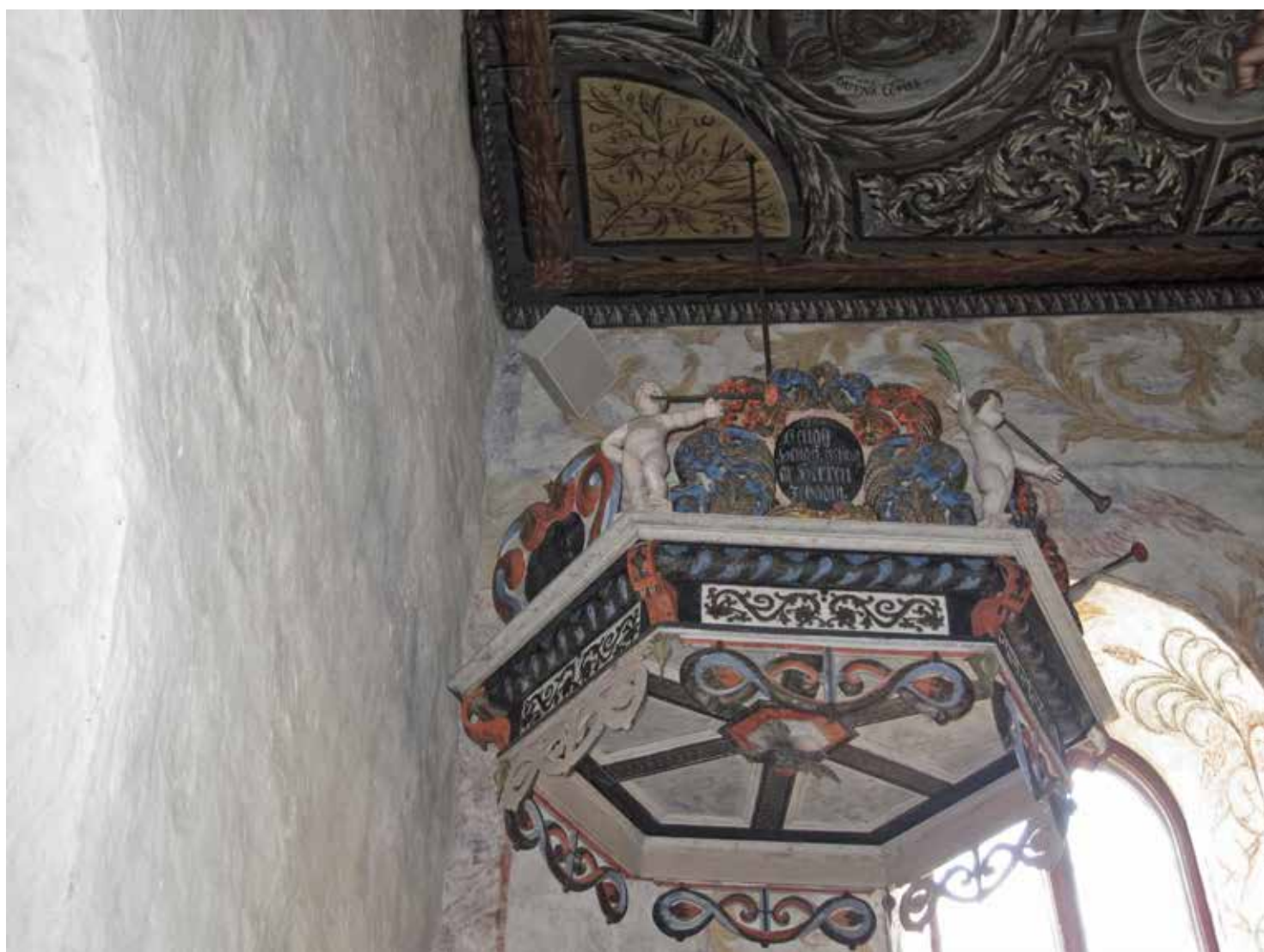

Lannaskede och Myresjö kyrkor

Antikvarisk kontroll i samband med ljudinstallation
Lannaskede och Myresjö socken i Vetlanda kommun, Jönköpings län, Växjö stift

Lannaskede och Myresjö kyrkor

Antikvarisk kontroll i samband med ljudinstallation,
Lannaskede och Myresjö socken i Vetlanda kommun,
Jönköpings län, Växjö stift

Jönköpings läns museums dnr: 240/02

Länsstyrelsens dnr: 433-7500-2002, 433-10485-2002, 433-10486-2002

Rapport och foto: Britt-Marie Börjesgård

Grafisk mall: Anna Stålhammar

Distribution: Digital pdf

Jönköpings läns museum, Box 2133, 550 02 Jönköping

Tel: 036-30 18 00

E-post: info@jkpglm.se

www.jkpglm.se

Utdrag ur tryckta och ajourhållna ekonomiska kartor är återgivna enligt tillstånd:

© Lantmäteriet. Ärende nr MS2007/04833.

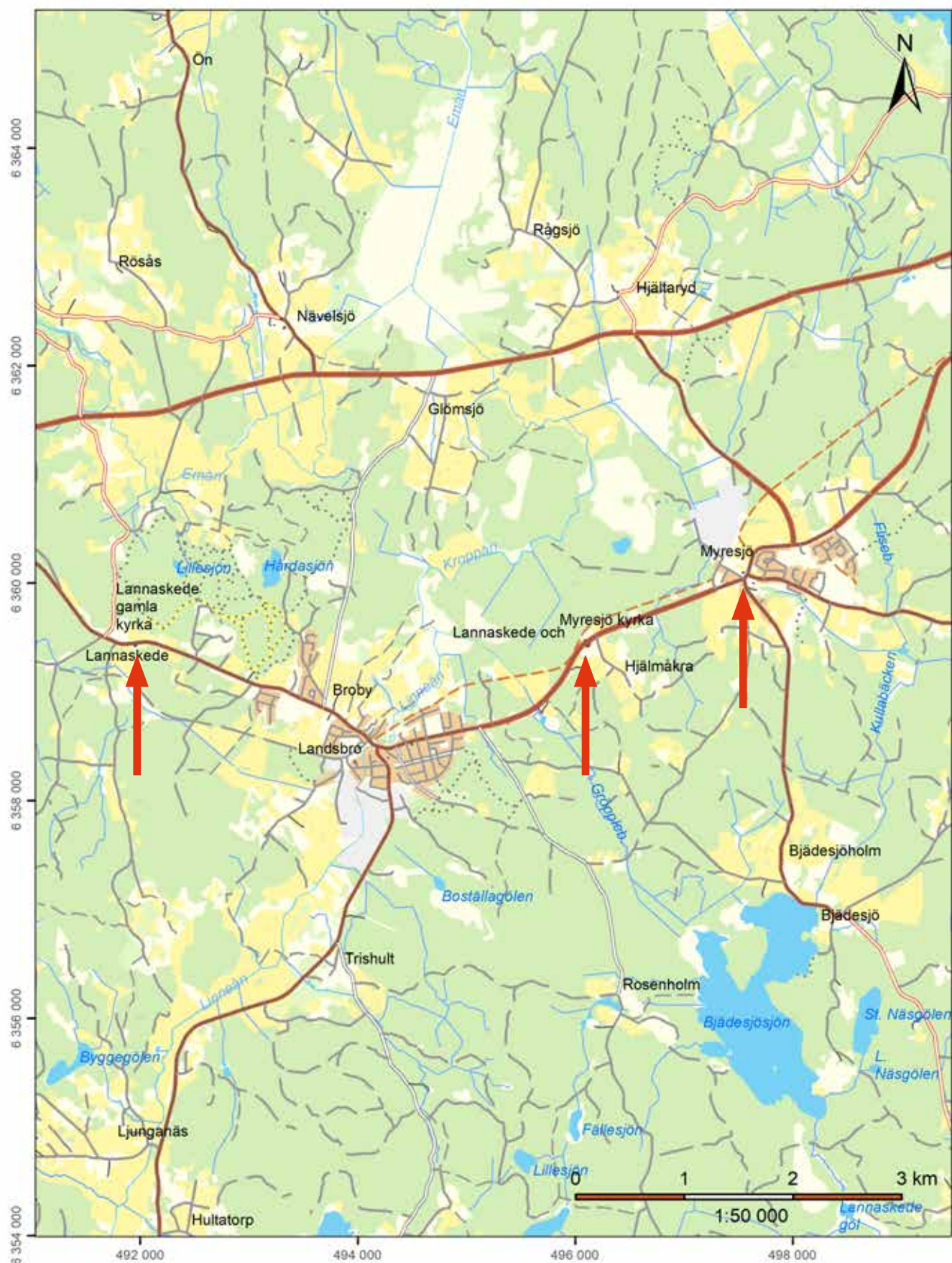
© JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM 2022

Innehåll

Inledning.....	5
Syfte.....	6
Historik.....	6
Beskrivning inför åtgärder.....	6
Vidtagna åtgärder.....	6
Lannaskede gamla kyrka.....	6
Hörslinga.....	6
Mixerbord.....	6
Högtalare.....	7
Myresjö gamla kyrka.....	7
Högtalare.....	7
Mixerbord.....	7
Hörslinga.....	7
Lannaskede-Myresjö kyrka.....	7
Högtalaranläggning.....	7
Mixerbord.....	8
Sammanfattning.....	9
Slutbesiktning.....	9
Administrativa uppgifter.....	10
Arkiv.....	10
Tryckta källor och litteratur.....	10

Bilagor

Bilaga 1. Fotobilaga.....	11–14
Bilaga 2. Ritningar.....	15–17

Utdrag ur digitala fastighetskartan.

Inledning

Under 2002–2003 installerades ljudanläggningar i Lannaskede och Myresjö gamla kyrkor samt förnyades i Lannaskede-Myresjö kyrka. Då arbetena utfördes som ett samlat projekt inom pastoratet redovisas de tillsammans.

Länsstyrelsen lämnade i beslut daterade 2002-07-03 tillstånd till installation av ljudanläggningar i Myresjö gamla och Lannaskede gamla kyrkor, dnr 433-7500-2002 respektive 433-10485-2002. Vidare lämnades tillstånd till utbyte av ljudutrustning och nyinstallation av en manöverpult i Lannaskede-Myresjö kyrka i beslut daterat 2002-07-04, dnr 433-10485-2002. Tillståndet omfattade arbeten enligt pastoratets ansökan daterad 5 maj 2002. Som villkor gällde bland annat att arbetena skulle ske i samverkan med den antikvariska kontrollanten samt att arbetena dokumenterades.

Lannaskede-Myresjö kyrka före åtgärd. Den befintliga högtalaren hängde nära taket och var kulörmässigt anpassad mot taket.

Länsstyrelsen utsåg Jönköpings läns museum till kontrollant. Handläggare har varit antikvarie Britt-Marie Börjesgård som även sammanställt denna rapport.

Syfte

Syftet med arbetena var att förbättra tillgängligheten vad gällde den audiovisuella miljön i kyrkorna.

Syftet med den antikvariska kontrollen var se till att länsstyrelsens beslut beaktades samt att dokumentera de genomförda åtgärderna i allmänhet och fånga upp eventuella kulturhistoriska iakttagelser.

Historik

Myresjö och Lannaskede gamla kyrkor är tornlösa stenkyrkor från medeltiden av en typ som brukar benämnas Njudungskyrkor. Kyrkorna ställdes i princip öde i samband med uppförandet av den församlingarna gemensamma nya kyrkan på 1870-talet.

Kyrkorna restaurerades och återinvigdes på 1920- respektive 1930-talet. Myresjö kyrka var i sämst skick, då den stod taklös över långhuset och fick förses med ett nytt tak. Lannaskede gamla kyrka hade inte helt övergivits utan underhölls som kapell för enstaka gudstjänster.

Lannaskede-Myresjö kyrka är en sockengemensam kyrka som uppfördes på gränsen mellan de två socknarna. Kyrkan är uppförd 1876 i en blandstil mellan olika äldre stilar, efter ritning av arkitekt Edvard von Rothstein, Överintendentsämbetet.

Beskrivning inför åtgärder

I de två medeltida kyrkorna fanns ingen installerad ljudutrustning, varken högtalare eller hörselslinga. Lannaskede-Myresjö kyrka hade sedan tidigare högtalare hängande från taket över mittgången i främre delen av kyrkorummet.

Vidtagna åtgärder

Lannaskede gamla kyrka

Hörslinga

En hörslinga monterades under golvet i kryptgrunden. Då de främre bänkarna i koret inte gick att nå via kryptgrunden monterades där istället två stycken högtalare på vardera sidan i de främsta bänkarna. Dessa högtalare skruvades fast i psalmbokshyllan.

Mixerbord

Ett enkelt mixerbordet placerades i en specialtillverkad trälåda som gick på skenor under sitsen till den bakre bänken.

Tanken var att mixerbordet skulle ha placerats på bänken under trappan upp till läktaren, men då kabeldragningarna dit blev komplicerade valdes istället platsen under den bakre bänken i norr.

Den ursprungliga tanken var att placera ett enkelt mixerbord på bänken under trappan till läktaren.

Högtalare

Högtalaren byggdes in i en trälåda med måtten 160 x 340 x 240 mm. Lådan målades på plats med linoljefärg en grågul kulör NCS S 2502-Y.

Högtalaren hängdes från taket på kyrkorummets södra sida över predikstolen. Den hängdes liggande och i kabel med möjlighet att höja och sänka. Håltagningen i taket gjordes i den yttre grå randen mot taklisten.

Tyget till högtalarens front, som var av oblekt halvlinne, monterades så att det var möjligt att byta. Detta för att kyrkans väggar skulle rengöras och då kunde ett ljusare tyg komma att behövas.

Myresjö gamla kyrka

Högtalare

En liten högtalare (340 x 160 x 240 mm) byggdes in i en trälåda som målades på plats i kulör NCS S 1002-Y.

Tyget till front godkändes enligt förslaget, det var ett ljust oblekt tyg av halvlinnekaraktär. Högtalaren hängdes från taket i kyrkorummets norra sida över predikstolen, cirka 50 cm från norra muren respektive korets vägg. Den hängdes liggande och i kabel cirka en meter ner och med möjlighet att höja och sänka.

Mixerbord

Ett enkelt mixerbord monterades längst ned i kyrkorummet i utrymmet mellan den sista kyrkbänken och den bakre muren på mittgångens norra sida. Bordet placerades i en specialbyggd låsbar trälåda som målades in med linoljefärg i kulör lika kyrkbänkarna, NCS S 6010-490Y. Lådan monterades på den bakre kyrkbänkens baksida.

Hörslinga

Kabeln för hörslingan lades på golvet inne i bänkkvarteren, respektive under bröstningslisten. I bänkkvarteren nyttjades brun kabel och grå klammer. Kabeln följde i möjligaste mån vägg och bänkinredning och monterades diskret.

Lannaskede-Myresjö kyrka

Högtalaranläggning

Den nya kyrkan har sedan tidigare högtalare hängande från taket över mittgången i kyrkans främre del. Anläggningen var i behov att förnyas och den befintliga högtalaren satt alltför högt upp för att få en god ljudbild enligt installatören.

Den föreslagna modellen godkändes. Högtalarens exakta placering i höjddled fastställdes på plats i samråd med antikvarie. Den tidigare högtalaren hade varit målad mot taket. När högtalaren hängdes längre ner ser man den snarare mot väggen än mot taket. Detta gjorde att beslutet blev att inte måla högtalaren då den le-

Det gamla mixerbordet i Lannaskede-Myresjö kyrka var placerat i en av de nedre bänkarna.

Pågående installation av den nya manöverpulten.

vererades benvit och kulören var förhållandevis väl avstämd mot väggens. Den antikvariska synpunkten var att högtalaren visuellt inte skulle bryta korvalvet. Hur man upplever högtalaren påverkas dock av var man befinner sig i rummet.

Mixerbord

Det nya mixerbordet inrymdes i en manöverpulpet som placerades mellan pelarna under läkarunderbyggnaden, norr om mittgången. Pulpeten som var tillverkad i björkplywood målas med linoljefärg i kulör NCS S 2502Y, avstämd mot bänkinredningen. Genomgående nyttjades Alcro äkta linoljefärg, matt.

Sammanfattning

Arbetena omfattade:

- installation av högtalare med tillhörande mixerbord samt hörselslinga i Lannaskede och Myresjö gamla kyrkor
- byte av högtalare i Lannaskede-Myresjö kyrka
- installation av ny manöverpult i Lannaskede-Myresjö kyrka

Slutbesiktning

Slutbesiktning av de utförda arbetena i de tre kyrkorna genomfördes den 26 november 2003. Vid besiktningen deltog Lennart Blomqvist från pastoratet och vaktmästaren Alf Holmberg samt antikvarie Britt-Marie Börjesgård, länsmuseum.

Arbetena var väl utförda, några smärre punkter noterades dock. I Myresjö gamla kyrka konstaterades att mixerlådan var något gråare än bänkinredningen, men att denna avvikelse inte behövde föranleda ommålning. Vid besiktningen i Lannaskede gamla kyrka noterades att den extra kopplingsdosan som låg i nedersta bänken i anslutning till mixerbordslådan var dåligt placerad och att en brytare skulle monteras under bänken i anslutning till mixerlådan istället.

Den antikvariska kontrollen genomfördes av Jönköpings länsmuseum med byggnadsantikvarie Britt-Marie Börjesgård som kontrollant. Länsmuseum hade löpande följt de utförda arbeten. De aktuella åtgärderna hade genomförts på ett ur antikvarisk synvinkel tillfredsställande sätt, varför de godkändes.

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr: 433-7500-2002 (Myresjö gla
ka) 433-10485-2002 (Lannas-
kede gla ka), 433-10486-2002
(Lannaskede-Myresjö ka)
Jönköpings läns museums dnr: 240/02
Byggherre: Lannaskede pastorat
Projektledare: Lennart Blomqvist
Entreprenör: Teleljud Installation Ericsson &
Hultstein AB, Borås
Antikvarisk kontrollant: Britt-Marie Börjesgård
Rapportansvarig: Britt-Marie Börjesgård
Rapportgranskning: Anders Franzén
Län: Jönköpings län
Kommun: Vetlanda kommun
Socken: Lannaskede och Myresjö sock-
nar
Fastighetsbeteckning (Lannaskede gla): Lannaskede stom 2:1
Fastighetsbeteckning Myresjö gla): Myresjö 32:1
Fastighetsbeteckning (nya kyrkan): Broby 4:17

Dokumentationsmaterialet förvaras i Jönköpings läns museums arkiv.

Referenser

Arkiv

Jönköpings läns museum (JLM)

Handlingar rörande Lannaskede gamla kyrka, Myresjö gamla kyrka samt
Lannaskede-Myresjö kyrka.

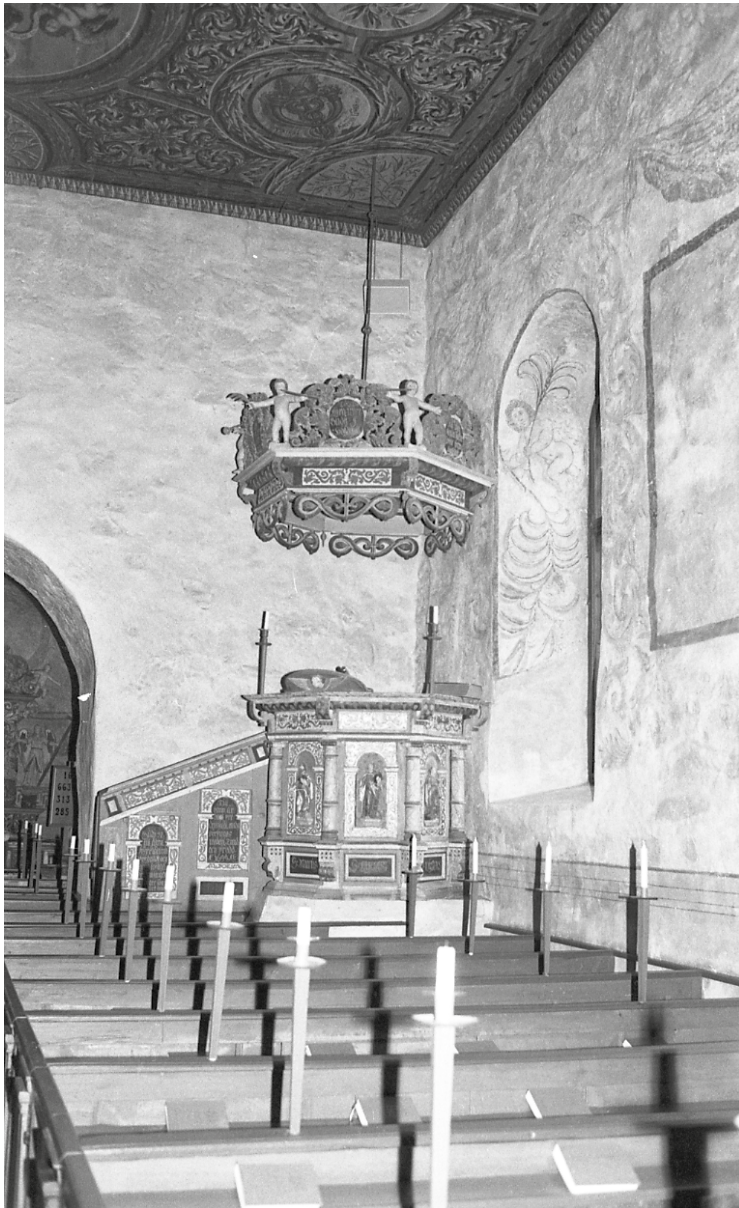
Tryckta källor och litteratur

Gullbrandsson, Robin. 2007. *Lannaskede-Myresjö kyrka, Kulturhistorisk
karaktärisering och bedömning*. Jönköpings läns museum, byggnads-
vårdsrapport 2007:21.

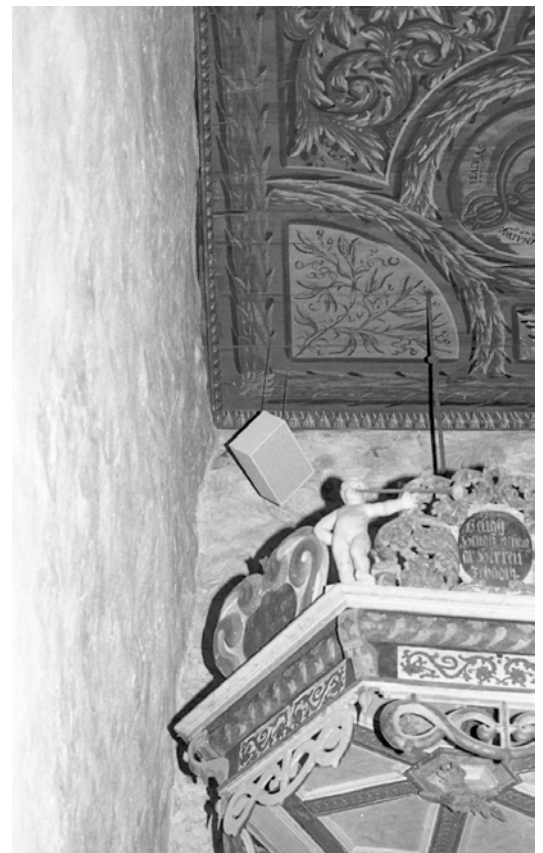
Bilaga 1. Fotobilaga

Fotografier tagna vid slutbesiktningen 23 november 2003

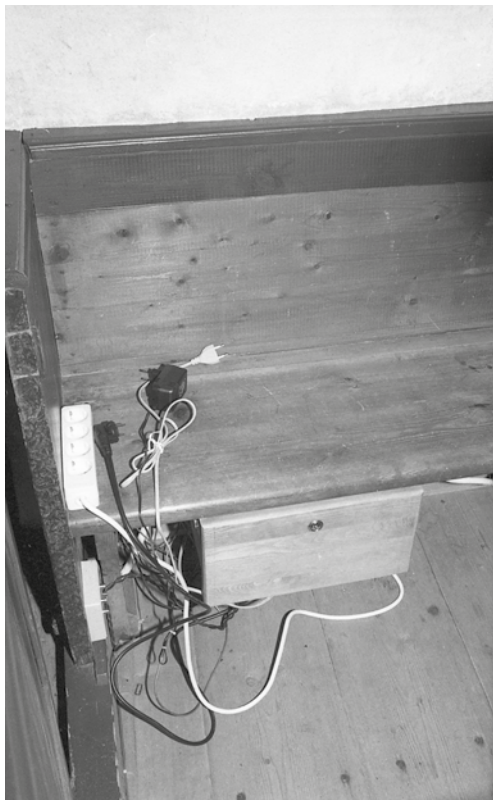
Lannaskede gamla kyrka

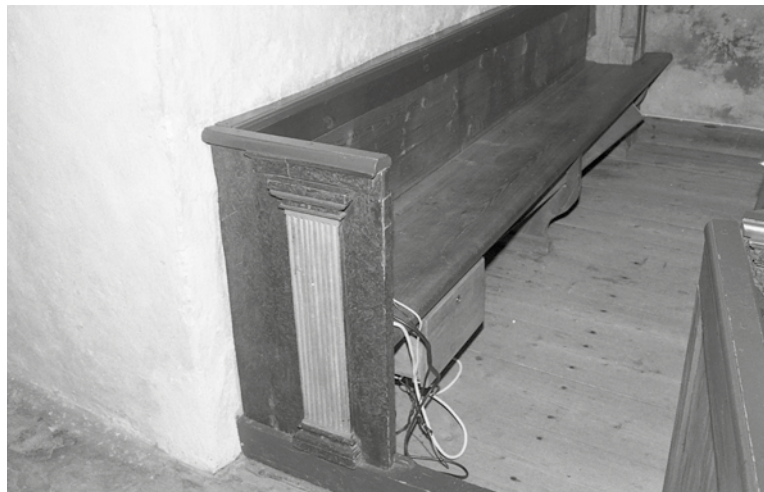
Den nya högtalaren hänger från taket över predikstolen, översikt.

Detaljbild på den nya högtalaren.

Mixerbordet monterades i en låda under nedersta bänkraden.

Lådan med mixerbordet sett från mittgången.

I de främre bänkarna i koret monterades små högtalare på bänkskärmens insida då det inte var framkomligt med hörselslingan i krypgrunden.

Kablarna drogs och klamrades mot bänkinredning och lister.

Myresjö gamla kyrka

Den nya högtalaren hänger från taket över predikstolen, översiktsbild.

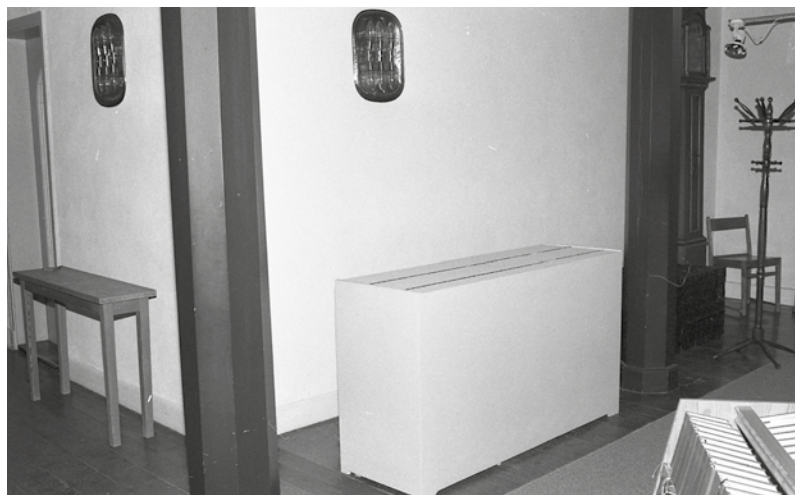
Detaljbild på den nya högtalaren.

Mixerlådan monterades bakom den sista bänkraden.

Lannaskede-Myresjö kyrka

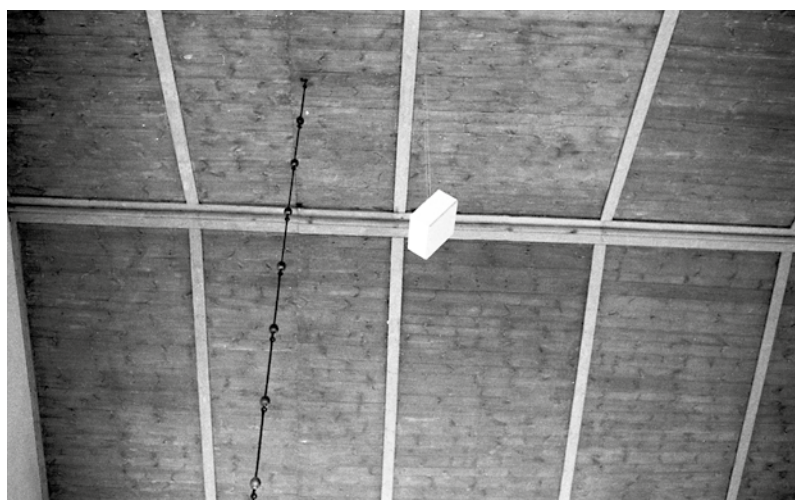
Det nya mixerbordet.

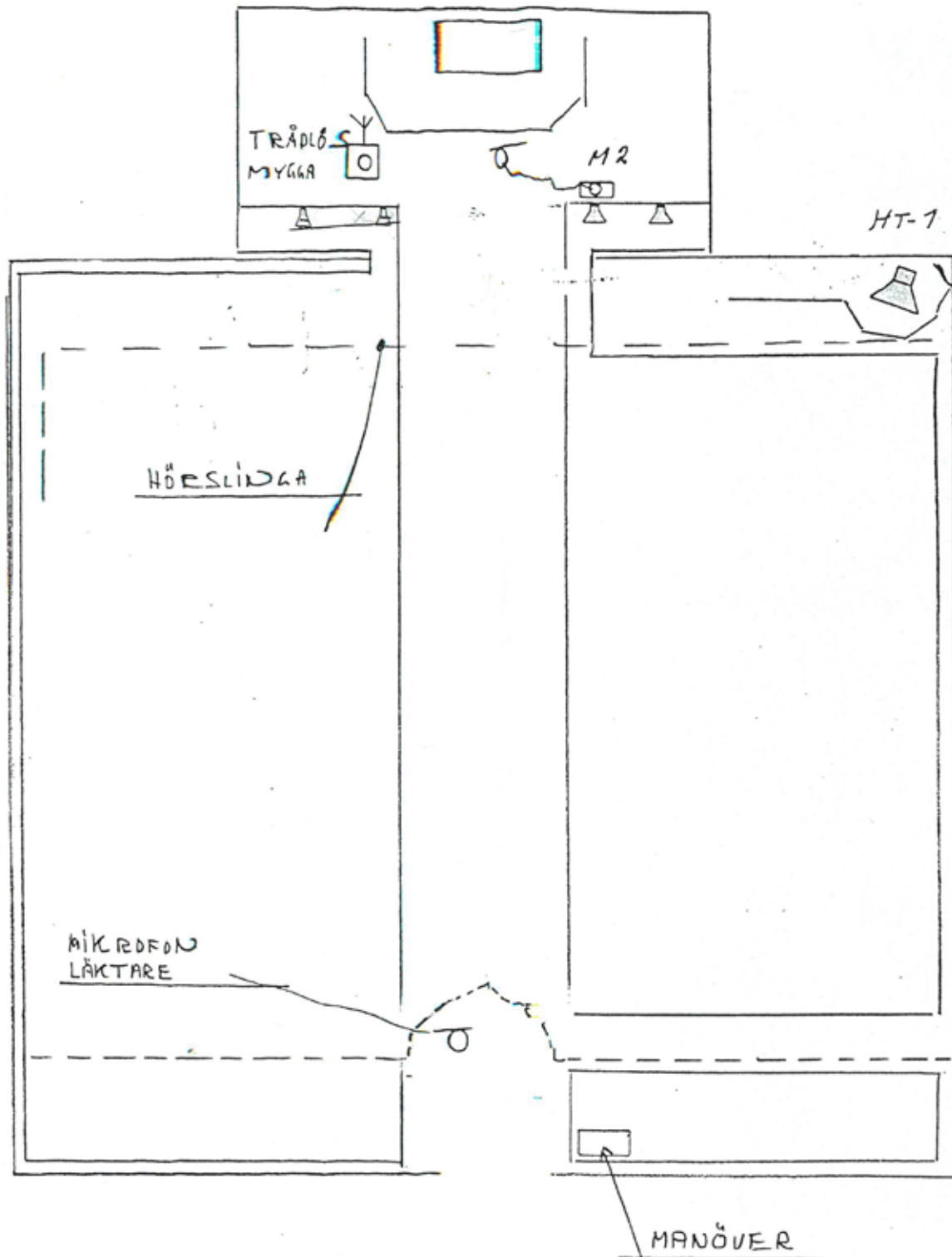
Vid slutbesiktningen var inte psalmbokshyllan där mixerbordet tidigare satt återställd.

Den nya högtalaren hänger längre ner i rummet och är framförallt synlig mot korväggen, om man inte medvetet tittar upp mot taket. Den målades därför inte in mot taket som den tidigare högtalaren utan behölls benvit.

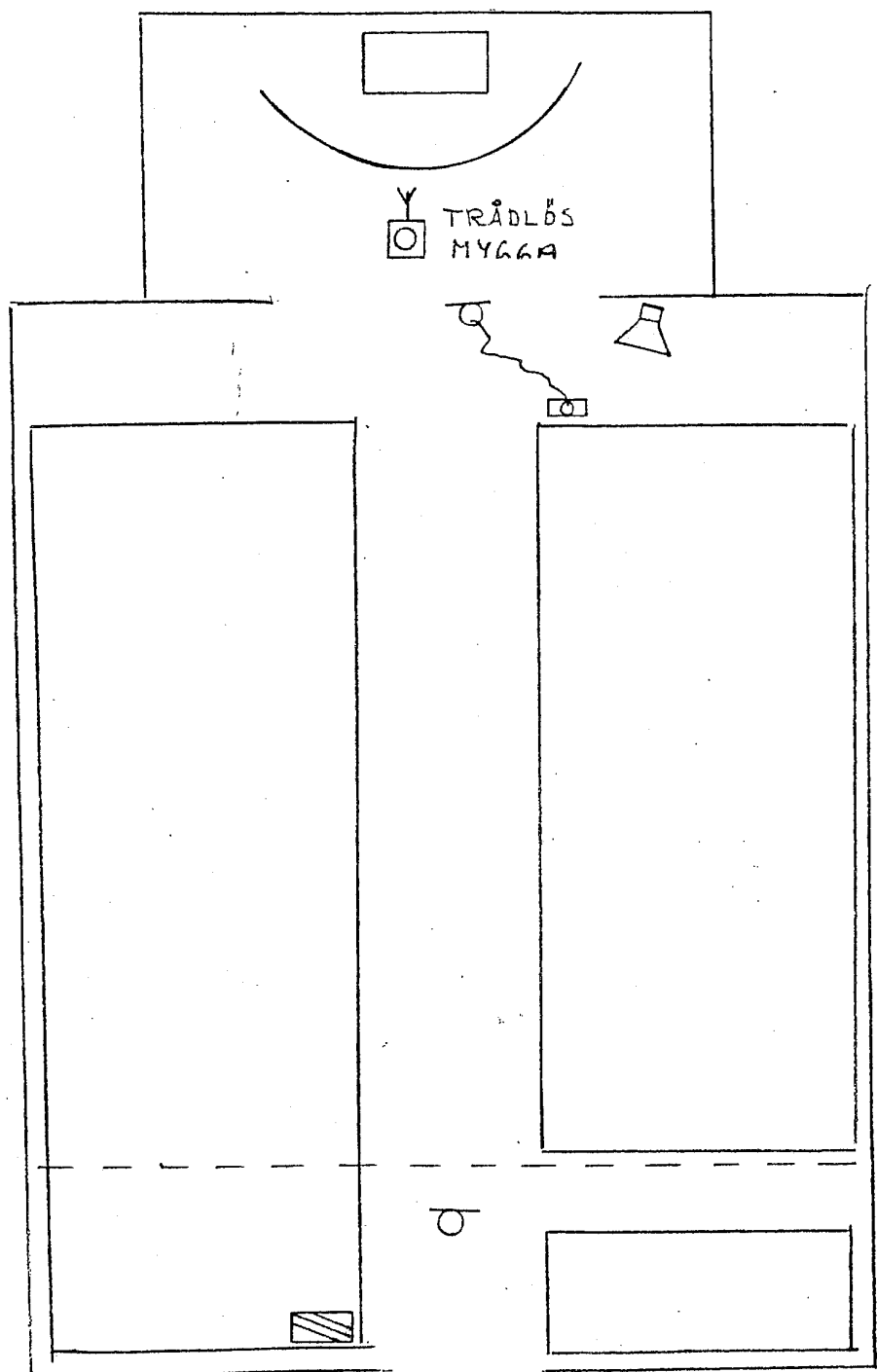
Bilaga 2. Ritningar

Länsstyrelsen Jönköping
2002-05-15
Dnr 433-7500-02

LANNAGLEDE
GAMLA KIRKA

ORIENTERINGSRITNING	
02-04-26	TELELJUD — INSTALLATION — ERICSSON & HULTSTERN AB HUMLEGATAN 12 BOX 111 30, 507 11 BORÅS Tel 033-41 65 60, 0703-41 38 41
RA-14	

Länsstyrelsen Jönköping

2002 -05- 15

Dnr 433-7800-02

MYRESJÖ GAMLA
KYRKA

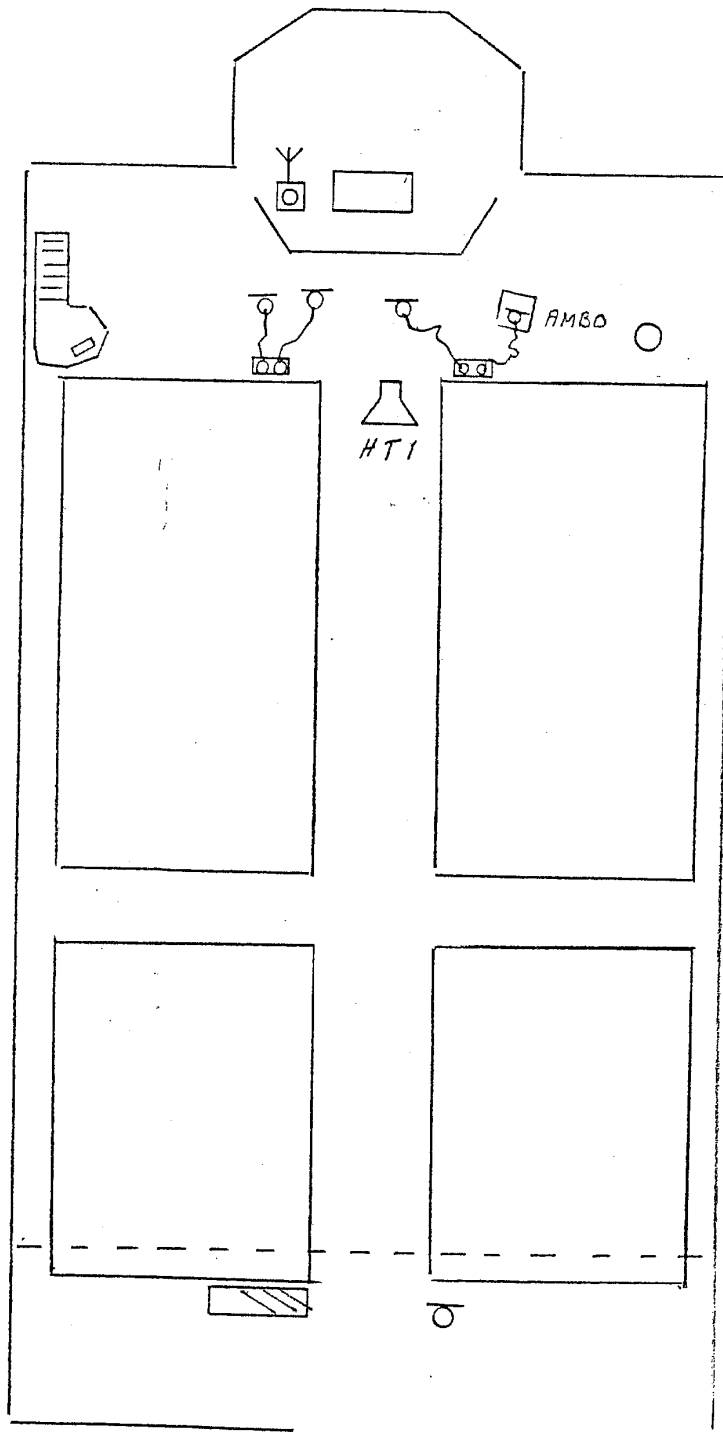
ORIENTERINGSPITNING

02-01-20

Bj-A

TELELJUD

-- INSTALLATION --
ERICSSON & HULTSTEIN AB
HUMLEGATAN 12
BOX 111 30, 507 11 BORÅS
Tel 033-41 65 60, 0703-41 38 41

Länsstyrelsen Jönköping

2002-05-15

Dnr 433-7500-02

KANNARKEDE MYLSEBO
KYRKA

ORIENTERINGSBITNING

02-01-20

PÅ-H

TELEJUD— INSTALLATION —
ERICSSON & HULTSTEIN AB
HUMLEGATAN 12
BOX 111 30, 507 11 BORÅS
Tel 033-41 65 60, 0703-41 38 41

Under 2002–2003 installerades högtalare och hörselslingor Lannaskede och Myresjö gamla kyrkor. Vidare byttes högtalaren i Lannaskede-Myresjö kyrka och systemet kompletterades med en ny manöverpulpit.

